

Herning
Kommune

HERNING KOMMUNE

Miljøgodkendelse af

Bjarne Rohde
Elkjærvej 3
7480 Vildbjerg

Afgørelsesdato: 17. oktober 2013
Sags nr.: 09.17.00-P19-32-13

Registreringsblad	
Titel:	§ 12 miljøgodkendelse af svinebrug
Overordnet lovgrundlag	Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Dato for godkendelse:	17. oktober 2013
CVR-nr	16 73 56 98
CHR nr	58619
Ejendomsnummer	6570905728
Adresse	Elkjærvej 3 7480 Vildbjerg
Matr. nr. (ejerlav)	Havnstrup By, Havnstrup, 1dn Havnstrup By, Havnstrup, 1do Trøstrup Gde., Timring, 1e
Ansøgers navn og adresse	Bjarne Rohde Studsgårdvej 32 7400 Herning Tlf: 97 16 11 83 Mobil: 23 25 59 12 e-mail: heleneogbjarne@mail.dk
Konsulent	Helle Borum v/ Heden og Fjorden Birk Centerpark 24 7400 Herning Tlf: 96 29 66 66 Mobil: 29 67 94 35 E-mail: hbo@hflc.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune Rådhuset Torvet 7400 Herning
Miljøsagsbehandler	Kirsten Brødbæk
Kvalitetssikring	Niels O. Jensen

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD.....	2
INDLEDNING	4
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	6
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	7
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ ELKJÆRVEJ 3, 7480 VILDBJERG.....	9
DRIFT OG INDRETNING	9
ÅRSPRODUKTION	9
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI.....	10
FODER.....	10
VASKEPLADS OG AFLEDNING AF VASKEVAND.....	11
GYLLEHÅNDTERING.....	11
UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER	11
SKADEDYR.....	12
LUGT	12
STØJ	12
UDARBEJDELSE AF HANDLEPLANER VED UFORUDSETE GENER.....	12
UDBRINGNINGSAREALER	12
EGENKONTROLVILKÅR.....	13
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING.....	15
UNDERSØGTE ALTERNATIVER	15
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	15
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	15
AFTALEAREALER.....	15
VURDERINGSGRUNDLAG	15
REDEGØRELSE OM IKKE-SAMDRIFT.....	16
BIAKTIVITETER	17
EJENDOMMENS BELIGGENHED IFT. OMGIVELSERNE	17
NABOFORHOLD	18
PÅVIRKNING AF JORD	21
PÅVIRKNING AF NATUR	23
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.....	25
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	27
GENNEMGANG AF BAT FOR ELKJÆRVEJ 3, 7480 VILDBJERG.....	28
BAT – MANAGEMENT.....	29
BAT – FODER.....	31
BAT – STALDINDRETNING	32
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	33
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	34
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	35
OVERSIGT OVER BILAG.....	37

Indledning

Ikke-teknisk resumé

Bjarne Rohde søger Herning Kommune om en § 12 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009 af husdyrbruget, Elkjærvej 3, 7480 Vildbjerg, cvr-nr: 16 73 56 98

Ejendommen er ikke tidligere miljøgodkendt efter Husdyrloven. Ringkøbing Amt har den 17. maj 2006 truffet afgørelse om, at dyreholdet på 5.500 smågrise (7,2 – 30 kg) og 5.100 slagtesvin (30 – 102 kg) ikke var VVM-pligtig.

Der søges om udvidelse fra 156,36 DE Svin til 292,52 DE Svin.

Nudrift årsproduktion:

5.500 smågrise (7,2 – 30 kg)

5.100 slagtesvin (30 – 102 kg)

Ansøgt drift:

5.500 smågrise (7,2 – 30 kg)

9.000 slagtesvin (30 – 110 kg)

Der skal etableres en 1.000 m² slagtesvinestald i tilknytning til det eksisterende byggeri og en fodersilo ved gavlen på bygning 3. Der er 2 scenarier i miljøgodkendelsen for staldtype:

1. Der etableres drænet gulv i den nye slagtesvinestald. MST's vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor ved implementering af BAT overholdes ved anvendelse af foderteknologi (type 2 foderkorrektion for N og P) og gyllekøling i den nye stald.
2. Der etableres delvis spaltegulv i den nye slagtesvinestald. MST's vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor ved implementering af BAT overholdes ved anvendelse af gyllekøling i den nye stald og type 2 foderkorrektion for slagtesvinene på fosfor.

Forventet starttidspunkt for byggeriet er foråret 2014 og driften forventes igangsat i foråret 2015.

Ejendommen er beliggende i det åbne land cirka 2 km nordvest for Haunstrup, som er den nærmeste byzone i området. Nærmeste lokalplanlagte område i landzone er golfbanen, der ligger cirka 1 kilometer øst for ejendommen.

Redegørelse om ansøgers andre ejendomme

Ud over Elkjærvej 3, ejer Bjarne Rohde ligeledes ejendommene på Studsgårdvej 32, 7400 Herning og Fonvadvej 2, 7400 Herning. Begge disse ejendomme er miljøgodkendt efter § 12 Husdyrloven den 30. september 2010. Alle 3 ejendomme drives under samme CVR nr., men med separat CHR nr. Alle udbringningsarealer under CVR-nr. 16 73 56 98 blev vurderet i miljøgodkendelse for Studsgårdvej 32. Der foretages ingen ændringer i disse arealer og der tilføres ikke mere husdyrgødning til arealerne end vurderet i miljøgodkendelsen af 30. september 2010. Derfor indgår der ingen arealer i denne godkendelse, da al husdyrgødning afsættes til Studsgårdvej 32 eller til Videbæk Biogasanlæg og håndteres i godkendelsen dertil.

Herning Kommune vurderer, at de tre ejendomme kan godkendes som hver sin bedrift. Der er således ikke vurderet, at det er nødvendigt at godkende de tre anlæg som samdrift, da anlæggene kan adskilles både teknisk og forureningsmæssigt.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune en miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Elkjærvej 3, 7480 Vildbjerg med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en § 12 miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2021.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Tidligere afgørelse om ikke VVM-pligt af 17. maj 2006.
- Ansøgning nr. 49047 version 3 af 17. april 2013
- Opstartsmøde med ansøger med besigtigelse af ejendommen og gennemgang af ansøgningen
- Udtalelse fra Naturteam i Herning Kommune
- Supplerende oplysninger frem til 22. august 2013

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven¹ med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug², Husdyrgødningsbekendtgørelsen³ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug⁴ version 2.0.

Ejendommen er omfattet af § 12, da ejendommen udvides til mere end 250 DE. Derfor skal ansøgningen i henhold til Husdyrlovens § 55 offentliggøres, så offentligheden får lejlighed til at se ansøgningen og udtale sig herom. Ansøgningsmaterialet er offentliggjort den 26. juni 2013 til den 11. juli 2013 på Herning Kommunes hjemmeside.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1172 af 04/10/2013

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 915 af 27. juni 2013

⁴ <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, som angivet nedenfor.

§ 12, stk. 1, nr. 1-3

- 1) 270 dyreenheder, hvis mindst 90 pct. af dyreenhederne stammer fra årssøer med tilhørende smågrise indtil 30 kg, eller 750 stipladser til søer,
- 2) 210 dyreenheder, hvis der er tale om slagtesvin (over 30 kg), eller 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) 100 dyreenheder, hvis der er tale om slagtekyllinger, 230 dyreenheder, hvis der er tale om æglæggende høns, eller 40.000 stipladser til fjerkræ.

Ejendommen godkendes til 25,38 DE i smågrise på 850 stipladser og 267,14 DE i slagtesvin på 2.283 stipladser og derved omfattes ejendommen af § 12 stk. 1 nr. 2. Derfor vil der fra 2014 blandt andet blive stillet krav om indberetning af dokumentation af egenkontrol vedrørende af BAT (N og P-udledning) en gang årligt, krav om at driftsherren skal informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved ophør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordbeskyttelsesloven § 38k⁵.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Elkjærvej 3, 7480 Vildbjerg Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 04/12 2009.

Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Offentliggørelser" og "Landbrug" den 23. oktober 2013. Det er muligt at klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. De, der kan klage, er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen. Man kan klage inden fire uger efter afgørelsens offentliggørelse, det vil sige senest den 20. november 2013.

Klagen skal rettes til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV. Dog skal klagen sendes skriftligt til Herning Kommune, Miljø og Klima, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning eller på e-mail: landbrugsgruppen@herning.dk. Herefter videresendes klagen med tilhørende bilag til Natur- og Miljøklagenævnet. Herning Kommune skal have klagen senest den 20. november 2013 indenfor rådhusets åbningstid.

For at få behandlet en klage, koster det et gebyr på 500 kr., som skal betales til Natur- og Miljøklagenævnet. Se vejledning om klagegebyr og procedurer omkring dette på: <http://www.nmkn.dk/Vejledninger/Klagegebyr/>

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1. Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske inden for seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Kirsten Brødbæk
Fagkoordinator/miljøtekniker
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

⁵ Lov om forurennet jord (jordforureningsloven) nr. 370 af 2. juni 1999

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

- Bjarne Rohde, Studsgårdvej 32, 7400 Herning e-mail: helenogbjarne@mail.dk

Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring

- Videbæk Biogas A/S, Skjernvej, 6920 Videbæk e-mail: biko@arlafoods.com
- Heden og Fjorden, Birk Centerpark, 7400 Herning v/ Helle Borum e-mail: hbo@hflc.dk
- Anders Nielsen, Elkjærvej 1, 7480 Vildbjerg
- Søren Bækgaard Sørensen, Elkjærvej 2, 7480 Vildbjerg
- Jens Jakob Østergaard, Elkjærvej 5, 7480 Vildbjerg
- Frank Bækgaard Petersen, Trøstrupvej 3, 7480 Vildbjerg
- Ove Rasmussen, Kirsebærmosen 30, 7400 Herning
- Ole Haunstrup Andersen, Kirsebærmosen 31, 7400 Herning
- Jens Christian Haunstrup Andersen, Skibbildvej 3, 7400 Herning
- Anders Ole Hjørnholm, Blåbjergvej 1, 6920 Videbæk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V. E-post: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger, hvis de har indgivet besked til kommunen:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-post: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-post: herning@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalafd. E-post: lp@sportsfiskerforbundet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-post: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-post: herningmuseum@herningmuseum.dk

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

- Bjarne Rohde, Studsgårdvej 32, 7400 Herning e-mail: helenogbjarne@mail.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V. E-post: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger, hvis de har indgivet besked til kommunen:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalfdeling Herning, E-post: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdeling Herning. E-post: herning@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Lokalfd. E-post: lp@sportsfiskerforbundet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-post: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-post: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-post: herningmuseum@herningmuseum.dk
- Videbæk Biogas A/S, Skjernvej, 6920 Videbæk e-mail: biko@arlafoods.com
- Heden og Fjorden, Birk Centerpark, 7400 Herning v/ Helle Borum e-mail: hbo@hflc.dk

Vilkår for husdyrproduktion på Elkjærvej 3, 7480 Vildbjerg

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og svinebruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor miljøgodkendelsen træder i kraft. Den del af miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden to år efter at miljøgodkendelsen er meddelt bortfalder.
2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med de stillede vilkår.
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne

Som følge af vilkår 1 bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er iværksat, eller der er indgået en retlig bindende kontrakt med en entreprenør. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil miljøgodkendelsen blive anset for bortfaldet.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er Bjarne Rohde, Studsgårdvej 32, 7400 Herning

Årsproduktion

4. Tilladt årsproduktion:
 - 5.500 smågrise (7,2 - 30 kg)
 - 9.000 slagtesvin (30 – 110 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Staldsystem	Antal	Vægt	DE	Antal stipladser
Svinestald	Toklimastald, delvis spaltegulv	5.500	7,2 - 30	25,38	850
Svinestald	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	2.550	30 - 110	75,69	654
Svinestald	Drænet gulv og spalter	2.550	30 – 110	75,69	654
Ny slagtesvinestald	Drænet gulv og spalter eller delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	3.900	30 – 110	115,76	975

Bjarne Rohde har ikke besluttet om den nye slagtesvinestald skal etableres med drænet gulv og spalter eller med delvis spaltegulv med 25 – 49 % fast gulv. Hvis der vælges drænet gulv og spalter, så fastsættes der vilkår til reduceret råproteinindhold i foderet.

Nedgang i slagtevægten må ikke konverteres til flere dyr. Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

Antallet af dyr angiver den tilladelige produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse⁶.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

5. Gyllekøling

- Gyllekanalerne i den nye slagtesvinestald - i alt 900 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. Gyllekølingen skal reducere 20%.
- Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 19,8 KWh, og den skal være i drift i mindst 6.700 timer.
- Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.

Foder

- Ved fodring af dyrene skal der minimum benyttes 2-faset fodring.

Slagtesvin

- Dette vilkår gælder ikke, hvis gulvtypen i slagtesvinestalden bliver delvis spaltegulv med 25 – 49 % fast gulv
Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være lig med eller mindre end 25.663 N pr. år.

"N ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})), \text{ hvor afgangsvægt} = \text{slagtevægt} \times 1,31.$$

- Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være lig med eller mindre end 5.481 kg P pr. år.

"P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}).$$

Når ændringer i produktionseffektivitet og/eller fodersammensætning anvendes som virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget eller tilførslen af N og P til markerne, fastsættes vilkår som et krav til maksimalt N og P ab dyr.

Vilkåret gælder for samtlige dyr af den pågældende dyretype på husdyrbruget. Ansøger skal således acceptere, at samtlige husdyr i den pågældende dyregruppe i hele anlægget skal leve op til disse krav.

I forbindelse med tilsyn vil det maksimale indhold af N og P ab dyr blive kontrolleret på baggrund af følgende:

Slagtesvin: Antal producerede dyr i perioden x N eller P ab dyr pr svin x 365 dage / antal dage i opgørelsesperioden.

Dokumentation for beregningen af N og P ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Dvs. dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (fx 2012) til 15. februar år 3 (fx 2014)). Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger. Dokumentation uden

⁶ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødnings, ensilage m.v. nr. 764 af 28/06 2012

effektivitetskontrol kan undtagelsesvis accepteres. I sådanne tilfælde skal N (eller P) af dyr dokumenteres på anden vis, dvs. en beregning ud fra totalt foderforbrug, indhold af råprotein og/eller fosfor ud fra logbog og opgørelser over indkøbte grise og solgte grise, herunder slagterifregninger.

Fremgår foderets indhold af råprotein ikke, men er indholdet af kvælstof (N) angivet, så kan foderets indhold af råprotein udregnes ved at gange indholdet af N med 6,25. Ved blanding og udfodring af foder på basis af egen avl eller indkøbte foderstoffer, hvor indholdet af råprotein ikke fremgår af medfølgende deklaration, skal standardværdier for gram råprotein pr. foderenhed anvendes, jævnfør standardværdier for svin ifølge Vejledning til gødningsregnskab. Standardværdier findes også på Videncenter for Svineproduktions hjemmeside. For byg og hvede anvendes analyser fra årets høst i det relevante år, som angivet i vejledningen til gødningsregnskabet.

Der skal være fokus på fodereffektiviteten, således at der til enhver tid anvendes de bedst muligt foderblandinger til begrænsning af N og P fra dyrene ud fra nyeste viden om fodring af svin.

Vaskeplads og afledning af vaskevand

9. Al vask af svinetransportbiler, maskiner og redskaber skal foregå på en støbt plads med fast bund, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.

Brug af vaskeplads skal ske som beskrevet i Herning Kommunes samlede vurdering. Udbringning skal ske jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

Gyllehåndtering

10. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
11. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle uden for tanken. Overpumpningen af gylle skal foregå under opsyn.

Uheld og driftsforstyrrelser

12. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog, der forstås af de ansatte. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Det er Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er BAT og derudover vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld.

Tankning af diesel- og fyringsolie

13. Tankning af diesel- og fyringsolie skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Skadedyr

14. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Der gøres opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Derfor stilles der vilkår om dette forhold.

Lugt

15. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene, udenomsarealer og fordringsanlæg holdes rene.

Støj

16. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden⁷ inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

Udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

17. Hvis Herning Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan, og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Herning Kommune.
18. Udgiften til målingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Udbringingsarealer

19. Fraført husdyrgødning

Der må kun ske afsætning af husdyrgødning til arealer godkendt i Miljøgodkendelse efter Husdyrloven på Studsgårdvej 32, 7400 Herning eller til et godkendt Biogasanlæg.

20. Når produktionen medfører, at husdyrgødningen ikke kan udbringes i henhold til Miljøgodkendelsen til Studsgårdvej 32, 7400 Herning, så skal der foreligge en underskrevet kontrakt med et godkendt Biogasanlæg.

Al husdyrgødning fra nu-produktionen udbringes på arealer, der er godkendt i Miljøgodkendelse efter Husdyrloven på Studsgårdvej 32, 7400 Herning. Hvis husdyrgødningen skal afsættes til andre arealer, så skal der indsendes ansøgning til Herning Kommune, og

⁷ Midlingstiden er gennemsnitlig stør over tid kombineret med middelværdien over tid.

arealerne skal godkendes inden udbringningen påbegyndes. Husdyrgødningen fra udvidelsen af dyreholdet afsættes til Videbæk Biogasanlæg. Der skal derfor indsendes en kopi af kontrakten inden dyreholdet udvides.

Egenkontrolvilkår

21. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Indstilling af driften for en længere periode
22. Til dokumentation for, at produktionsomfang, fodring, udbragte mængder af husdyrgødning og drift af arealerne er inden for godkendelsens rammer, skal følgende dokumenter opbevares imellem 2 miljøtilsyn og forevises ved tilsyn:
 - Regnskaber for solgte dyr/slagteriefregninger
23. Ventilationsanlæg mm. skal rengøres og kontrolleres mellem hvert hold slagtesvin og smågrise, således det altid kører energimæssigt og miljømæssigt forsvarligt. Kontrollen noteres i logbog og fremvises ved tilsyn.

Ammoniakreducerende teknologi

Egenkontrol til gyllekøling

- a. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
 - b. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse.
 - c. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Herning Kommune skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end en uge.
 - d. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service
24. **Fosfor og Råprotein i slagtesvinefoder**
- a. Der skal føres en logbog, der skal indeholde følgende oplysninger:
 - vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
 - foderforbrug
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor og råprotein pr. FEsv i de enkelte foderblandinger.
 - b. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder ved ændring af foderblandingsens sammensætning eller mindst 1 gang årligt, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
 - c. I forbindelse med den årlige indsendelse af gødningsregnskab til Plantedirektoratet skal den driftsansvarlige foretage en beregning af det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv på årsbasis. Beregningen af det gennemsnitlige indhold af råprotein skal ske på grundlag af det faktiske, registrerede forbrug af de enkelte blandinger eller på grundlag af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres.
 - d. Logbogens oplysninger, indlægssedler, blandeforskrifter og årlige beregninger over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv og det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEsv skal opbevares på husdyrbruget til næste samlede tilsyn og forevises på Herning Kommunes forlangende.

Affald: Ejendommen skal overholde Herning Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i Affaldsbekendtgørelsen⁸.

⁸ Affaldsbekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012

Farligt affald skal i henhold til Herning Kommunes erhvervsregulativ⁹ bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på www.herning.dk under erhverv/ erhvervsaffald.

I henhold til Affaldsbekendtgørelsen¹⁰, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør. Dog må der ikke bortskaffes mere en 25 kg eller 25 l farligt affald af gangen.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det.

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herning, Aulum, Vildbjerg, Kibæk og Sdr. Felding udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som fx spildolie (i max 25 l emballage), oliefiltre, akkumulatorer, spraydåser, malingsrester, tomme oliedunke og kemikalierester (pesticid-affald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, fx Østdeponi
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrøthandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører. Der kan findes link til Miljøstyrelsens liste på www.herning.dk/virksomheder

Registrering af affaldsproduktionen betragtes som BAT. Ejeren får derved mulighed for at skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

⁹ Bilag 1-1 i Regulativ for erhvervsaffald udstedt 1. juli 2010
¹⁰ § 40 stk. 5 i Affaldsbekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012

Miljøteknisk beskrivelse og Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, opstartsmøde med ansøger, supplerende oplysninger fra ansøger, udtalelse fra Herning Kommunes Naturteam samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse at:

- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne. Derfor meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Undersøgte alternativer

Det er ikke undersøgt at udvide andre steder. Multisitesystemet, hvor der er søer og smågrise et sted og slagtesvin et andet er bl.a. valgt af hensyn til sundhed (mindre smitterisiko).

Bjarne Rohde har undersøgt 2 alternativer til staldtype. Det er endnu ikke besluttet, hvilken type der vil blive anvendt. Der foretages derfor vurderinger i godkendelsen i forhold til worst case mht lugt, ammoniak, kvælstof og fosfor.

Hvis denne udvidelse ikke bliver til noget, så fortsættes driften med den nuværende produktion.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Ansøgningen har været offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside fra den 26. juni 2013 til den 11. juli 2013. Der er ikke indkommet bemærkninger eller indsigelser i foroffentlighedsperioden.

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring i 6 uger fra den 2. september 2013 til den 14. oktober 2013. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen er udelukkende beliggende i Herning kommune, og udenfor områder hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant, at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Aftalearealer

Al husdyrgødning udsprede på arealer, der indgår i Miljøgodkendelse efter Husdyrloven på Studsgårdvej 32, 7400 Herning. Arealet og udsprede af husdyrgødningen er derfor miljøvurderet, og der vil derfor ikke indgå yderligere vurderinger af husdyrgødningens påvirkning af overfladevand, grundvand, vandløb, bilag IV-arter og habitatområder.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Besigtigelse af husdyrbruget
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold

- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 - 2024
- Regionsplan 2005 Ringkøbing Amt

Redegørelse om ikke-samdrift

Bjarne Rohde driver endvidere svineproduktion på ejendommene Studsgaardvej 32 (søer og smågrise) og Fonvadvej 2 (smågrise og slagtesvin). Smågrisene, der færdigfedes på Elkjærvej 3 og Fonvadvej 2 er produceret på Studsgaardvej 32, og flyttes derfra til de 2 ejendomme.

De fleste landbrug med flere ejendomme har som udgangspunkt kun et CVR-nummer. Det betyder, at der er fælles udbringningsarealer. Arealerne tilhørende de 3 ejendomme drives i et fælles CVR-nummer. Arealerne er samlet vurderet i miljøgodkendelsen for Studsgaardvej 32.

Husdyrgødningen fra Elkjærvej 3 og Fonvadvej 2 indgår i gødningsregnskabet på Studsgaardvej 32, som hvis der blev modtaget husdyrgødning fra anden husdyrproducent, og i den situation ville der ikke være samdrift.

På baggrund af ovennævnte forhold mener Herning Kommune, at de 3 produktioner skal vurderes enkeltvis. Det begrundes blandt andet ud fra nedennævnte afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet d. 16. maj 2008 (vedr. Elkærvej 15, 9881 Bindslev), at der ikke er tale om samdrift, fordi der sker flytning af dyr mellem forskellige bedrifter.

Ydermere har Naturklagenævnet i orientering nr. 384, fra juni 2006 om "anlægsbegrebet" anført:

"Navnlig følgende vil indgå i vurderingen af, om der er tale om ét eller to anlæg: produktionsanlæggenes (bygningernes) indbyrdes placering, udbringningsarealerne, samarbejdet om produktionen og produktionsformen.

Det er almindeligt forekommende, at landmænd med to eller flere landbrugsejendomme driver arealerne på ejendommene ud fra en fælles driftsplanlægning med bl.a. fælles gødningsregnskab. Husdyrgødning bliver i visse tilfælde også udbragt på tredje mands ejendom, de såkaldte aftalearealer, der eventuelt modtager husdyrgødning fra flere andre landbrugsproduktioner. Det er bl.a. på denne baggrund nævnets opfattelse, at fælles udbringningsarealer ikke i sig selv medfører, at to eller flere ejendomme (husdyrproduktioner) skal betragtes som ét anlæg i VVM-reglernes forstand. Vægten skal lægges på, hvorvidt det er muligt at beregne miljøpåvirkningen for hver husdyrproduktion for sig.

Fælles udbringningsarealer, gødningsregnskab, markdriftsplanlægning, redskaber, foderindkøb og personale, herunder samme ejer, samt det forhold, at husdyr flyttes mellem ejendommene, udgør stordriftsfordele, som skaber økonomisk afhængighed mellem ejendommene, og som vil indgå i vurderingen af, om der er tale om ét eller to anlæg. Men ingen af de nævnte forhold medfører i sig selv, at der er tale om et integreret produktionsteknisk fællesskab. Et sådan fællesskab vil typisk kræve, at produktionen er tilrettelagt på en sådan måde, at det teknisk set ikke er muligt at drive husdyrproduktionen på ejendommene hver for sig."

Adskilt miljøpåvirkning

Naturklagenævnet (1 dag Natur og Miljøklagenævnet) lægger vægt på "hvorvidt det er muligt at beregne miljøpåvirkningen for hver husdyrproduktion for sig".

Lugt:

- Der er 4 km eller mere mellem ejendommene på Elkjærvej 3, Fonvadvej 2 og Studsgaardvej 32's antagelige lugtcentre, så der vil ikke kunne beregnes en samlet lugtmission, da nabolaget er forskelligt til de 3 ejendomme.

Ammoniak:

- Med baggrund i den store afstand mellem ejendommene, vurderes det, at ammoniakfordampningen kan vurderes adskilt.

Herning Kommune vurderer, med baggrund i ovennævnte, at der vil kunne foretages beregninger af miljøpåvirkningen fra alle ejendommene adskilt fra hinanden. Samlet vurderer Herning Kommune, at der ikke er tale om samdrift i miljømæssig forstand mellem Fonvadvej 2, Studsgaardvej 32 og Elkjærvej 3.

Biaktiviteter

Gyllekøling

Overskudsvarmen fra gyllekølingen anvendes til opvarmning i smågrisetald og derved mindre forbrug af olie. Gyllekølingsanlægget er derfor alene knyttet til husdyrdriften, og Herning Kommune vurderer, at etablering af gyllekøling ikke i sig selv er godkendelsespligtig efter Miljøbeskyttelsesloven.

Ejendommens beliggenhed ift. omgivelserne

Anlæggets beliggenhed
Jf. § 20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra: <ul style="list-style-type: none">– en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren– et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde– et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i primært landbrugsområde. Produktionsanlægget ligger cirka 2 km NV for Haunstrup by, der er nærmeste byzone. Golfbanen nord for Haunstrup, der ligger cirka 1 kilometer Ø for produktionsanlægget, er nærmeste lokalplanlagte område i landzone. Se bilag 1. Omkring ejendommen ligger spredt landbrugsbebyggelse og mange af markarealerne er adskilt af læhegn. Cirka 350 meter syd for ejendommen løber Mølsted Bæk.

Den nye stald bygges sammen med ejendommens eksisterende staldanlæg på den vestlige side og parallelt med eksisterende stald. Fodersiloen placeres ved en af gavlene på bygning 3. Derfor falder den nye stald og fodersiloen visuelt sammen med det samlede staldanlæg. Se bilag 2.

Herning Kommune vurderer, at anlægget ligger udenfor 300 meter fra byzone, sommerhus eller samlet bebyggelse, og derfor stilles der ikke skærpede vilkår til lugt, støj, fluer mm.

Afstandsforhold fra nybyggeri

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	50 meter
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	> 100 meter
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	177 meter
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	15 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	> 50 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	85 meter
7) Naboskel	30 meter	170 meter

8) Nærmeste nabo	50 meter	270 meter
------------------	----------	-----------

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg - efter udbygningen – vil fremstå som en driftmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven. Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt.

Landskabsvurdering /varetagelse af de landskabelige værdier

Landskabet er overvejende jævnt og præget af opdyrkede arealer, tilplantede læhegn og spredte gårde, det opleves som helhed ensartet i sit udtryk.

Der ligger et beskyttet dige 200 meter øst for den nye stald og et 550 meter sydvest for den nye stald. Der er ingen å-, sø- eller skovbyggelinjer i nærheden af ejendommen.

Nærmeste landskabelige interesseområde ligger cirka 1 km øst for ejendommen. Den nye stald placeres på modsatte side af eksisterende stald, og derfor vurderer Herning Kommune, at stalden ikke vil påvirke området negativt.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg
<p>I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E¹⁵ pr. m³ luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.</p> <p>Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E¹⁵ pr. m³ luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.</p> <p>Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.</p> <p>Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtavgivelsen.</p>

lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Lugtgeneberegning	Beregnet geneafstand (m) ved drænet gulv med spalter	Beregnet geneafstand (m) ved delvis spaltegulv 25 – 49 % fast	Faktisk afstand (m)
Byzone	678,64 meter	595,72 meter	2225 meter
Samlet bebyggelse	513,45 meter	444,61 meter	1085 meter
Enkelt bolig	241,10 meter	202,20 meter	900 meter

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med

over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Udvidelsen af dyreholdet vil ikke medføre uacceptable lugtgener for de omkringboende, da alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Støj

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet må det forventes at medføre mere støj, både fra dyrene og de medfølgende aktiviteter.

De væsentligste støjkloder vil være:

Støj fra ventilationsanlæg

Støj fra transporter med landbrugsmaskiner, foder og grise

Støj fra husdyr

Følgende tiltag mod støjkloder er vurderet til at have en positiv effekt:

- at der er valgt frekvensregulerede ventilatorer, som støjer mindre end traditionelle ventilatorer
- ventilationsanlægget er trinløst reguleret, og kører derfor ikke på fuld kraft hele tiden
- ventilationsanlægget renholdes, så det kører mindst muligt
- traktorkørsel er især sæsonbetonet (forår og efterår)

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Boris Hede, der ligger cirka 21 km fra staldanlægget, mens nærmeste Ramsarområde er Ringkøbing Fjord mere end 30 km væk. På grund af den store afstand vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke disse områder.

Herning Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført. Endvidere vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medførende aktiviteter ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde Boris Hede og nærmeste Ramsarområde Ringkøbing Fjord på grund af afstanden.

Støv

En udvidelse af dyreholdet vil oftest medføre flere transporter til og fra bedriften og dermed mere støv på grusveje. Ejendommen ligger lige ved offentlig vej ind til ejendommen, så transporterne til og fra ejendommen vil ikke medføre støvgener for naboerne. Håndtering af foder kan medføre støvgener. På ejendommen foregår al fodring i et indendørs lukket system. Nærmeste nabo ligger cirka 270 meter vest for ejendommen.

Herning Kommune forventer ikke at transporter til og fra husdyrbruget samt indblæsning af foder vil give væsentlige støvproblemer, på grund af udkørselsforhold fra ejendommen og afstanden til naboer. Skulle der mod forventning opstå støvproblemer, skal ansøger udarbejde en handleplan til afhjælpning af disse.

Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr.

Fluer

Fluer bekæmpes ved hjælp af rovfluer i staldene og ved god hygiejne i staldene og omkring foderopbevaring.

Rotter

Ansøger har tegnet kontrakt med anerkendt skadedyrbekæmpelsesfirma. Hvis der konstateres rotter og andre skadedyr på ejendommen skal Herning Kommunes Borgerservice straks skal kontaktes.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Der stilles dog krav om, at ansøger som minimum skal følge Statens Skadedyrlaboratoriums vejledning om flue- og rottebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Lyset i staldene er tændt omkring fodring.

Der er pt ingen udendørs belysning, men det overvejes at opsætte belysning ved læsserampen og i gavlen på stald 2. Se bilag 2

Herning Kommune vurderer, at lyset i og udenfor staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr foregår i kølecontainer for smågrise og på indhegnede spalter for slagtesvin.

Herning Kommune vurderer, at indhegnede spalter og kølecontainer er tilstrækkeligt til at sikre, at der ikke opstår forurening af jord og grundvand og uhygiejniske forhold ved håndtering af døde dyr.

Olie og kemikalier

På ejendommen er der en olietank på 1.800 l. Den er udenfor stald 2.

Der opbevares og håndteres ikke smøreolie, spildolie eller kemikalier på ejendommen. Al markdrift foregår fra Studsgårdvej 32.

Medicin og kanyler opbevares ikke på ejendommen. Det medbringes til og fra Studsgårdvej 32 ved behov.

Herning Kommune har udarbejdet en forskrift for opbevaring af olie og kemikalier, som skal overholdes af alle landbrug og virksomheder i Herning Kommune.

Herning Kommune vurderer, at den eksisterende forskrift er tilstrækkelig til at sikre, at en eventuel fremtidig opbevaring af olie og kemikalier sker uden risiko for forurening af jord og grundvand.

Transport

Ejendommen har tilkørselsforhold direkte til vej.

Transport		
Transport	Type	Ansøgt
	Husdyrgødning - Hjemme, egne mm. (ikke offentlig vej) - Hjemme, egne mm. (offentlig vej) - Gylleaftale - Lastbiltransport	Gyllen afhentes i tanken til Biogas. Gyllen fragtes med lastbil, som kører med 30 tons ad gangen. Det giver (1688 m ³ /30 m ³) 56 transporter årligt til Biogasanlægget i Videbæk. Der er i <u>nudriften</u> og i ansøgt drift ca. 3353 m ³ gylle årligt. Der køres med 25 tons gyllevogne. Det giver 134 læs gylle der fragtes med traktor og gyllevogn.
	Handelsgødning	-
	Foder fra foderstof	1 x ugentligt
	Diesel	3 x årligt
	Husdyr til og fra ejendommen	23 x årligt (afhentes) 12 x årligt (leveres)
	Dyrlæge	1 x månedligt
	DAKA	1 x ugentligt
		1 x ugentligt

I den fremtidige produktion øges antallet af transporter fra cirka 340 til 440 transporter årligt. Det er primært antallet af transporter til levering/afhentning af slagtesvin som øges. Afhentning af grise vil i ansøgt drift blive ugentligt frem for hver anden uge som i nudrift. Ligeledes vil der blive leveret grise hver tredje uge frem en gang om måneden som i nudrift.

Gyllen fra gyllebeholderne på Elkjærvej, vil fortrinsvis blive anvendt på arealerne beliggende her, således at lange transporter med gyllevogn undgås. Der henstilles til, at al transport skal foregå indenfor almindelig arbejdstid for at mindske gener. Sæsonbetonet arbejde kan forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Herning Kommune vurderer, at på trods af stigning i antallet af svinetransporter, vil det ikke give væsentlige gener for naboer, da ejendommen ligger lige ved offentlig vej.

Påvirkning af jord

Gylle

På ejendommen pumpes gyllen op af gyllebeholderne via gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb. Ingen af gyllebeholderne har stationære pumper. Ingen af gyllebeholderne er placeret <100 meter fra grøfter, vandløb eller søer. Ligeledes er de ikke placeret i risikoområde.

Der er udarbejdet en beredskabsplan i tilfælde af gylleuheld, som vil hjælpe til med at minimere skaderne.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for alle gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne

Opbevaringskapaciteten

Opbevaringskapaciteten af gylle m.m. på ejendommen er efter udvidelsen på 10,5 måneder. Se bilag 3. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt. 45 % af husdyrgyllen opbevares i en gyllebeholder beliggende ved Albækvej 20, Vildbjerg. Gylleholderen er beliggende i det åbne land, på et landbrug uden beboelse der ejes af Bjarne Rohde.

Herning Kommune vurderer, at gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses. Herning Kommune vurderer, at husdyrgødningsbekendtgørelsen regler for opbevaring af gylle er tilstrækkelig til sikring af udslip fra gyllebeholderne.

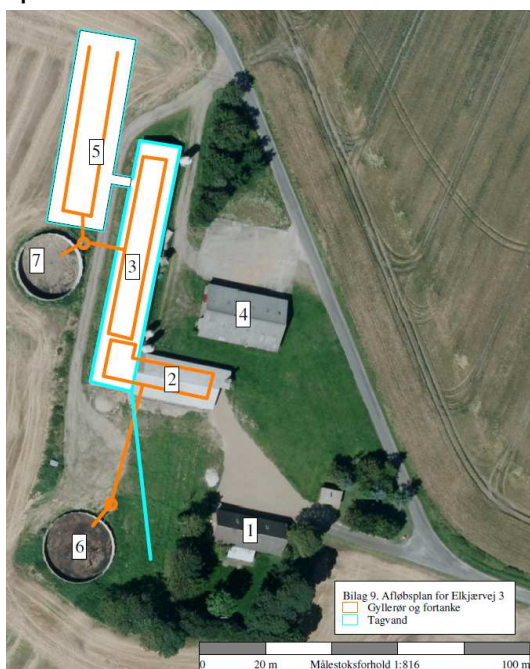
Brændstof

Når traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stor risiko for spild på jorden. Al markdrift foregår nu fra Studsgårdvej 24. Derfor tankes der ikke på Elkjærvej 3. Herning Kommune stiller dog vilkår om, at en evt. påfyldningsplads skal være udformet, så der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand, såfremt der senere vil blive etableret en diselolietank på ejendommen.

Herning Kommune vurderer, at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at forhindre spild og sikre jord og grundvand mod forurening.

Påvirkning af overfladevand og grundvand

Spildevand

Fra staldanlægget føres alt spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende samt vandspild til gyllebeholder.

Der vaskes ikke landbrugsmaskiner på Elkjærvej 3, da al markdrift foregår fra Studsgårdvej 32, og derfor har Herning Kommune ikke stillet vilkår om olieudskiller efter gældende spildevandsnormer. Der stilles dog vilkår om, at evt. vask af svinetransportbiler eller markredskaber skal foregå på vaskeplads, hvis der på et senere tidspunkt ønskes markdrift eller lignende fra Elkjærvej 3.

Tagvand fra den nye stald skal ledes til faskine/nedsivning. Der er ingen sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

Herning Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår til vaskeplads ikke er risiko for forurening af jord og overfladevand med etablering af dyrehold på ejendommen.

Påvirkning af natur

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen (30 % reduktion på udvidelsen i forhold til referencestaldsystem).

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 1.514,03 kg N/år eller 1.569,65 kg N/år afhængig af staldsystem i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på maksimalt 3.598,28 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniak fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 196,24 kg N/år eller 140,63 kg N/år ud over det, der er nødvendigt for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer, at med den valgte staldtype, det etablerede gyllekøleanlæg og reduceret råprotein (hvis staldtypen er drænet gulv med spalter) overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

Beskyttede naturtyper ift. ammoniakdeposition

Ammoniakemission fra anlæg, påvirkning af naturområder

Hovedparten af ammoniakemissionen fra et husdyrbrug vil på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition (kvælstofnedfald), som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for cirka 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere ammoniakdepositionen i forhold til omkringliggende natur.

Idet ansøgningen er indsendt efter 15. marts 2011 skal den behandles ifht. Lov nr. 122 af 23/02/2011 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og bek. nr. 291 af 6. april 2011 (gældende fra 10. april 2011) om ændring af bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der skal foretages en vurdering af overholdelse af kravene i bekendtgørelsens § 13, jf. bekendtgørelsens bilag 3.

Jævnfør loven må der ikke foretages ændringer eller udvidelser af husdyrbrug, der ligger mindre end 10 meter fra de naturtyper, som er omfattet af § 7 hvis det pågældende projekt giver anledning til øget ammoniakfordampning fra produktionsanlægget. Derudover fremgår af bilag 3 i bekendtgørelsen, hvor meget ammoniakdeposition fra et produktionsanlæg der må afsættes på nærmere definerede § 7 naturtyper.

Der skal således foretages en vurdering af:

1. **Totaldepositionen på naturområder omfattet af lovens § 7, stk. 1 nr. 1 beliggende indenfor Natura 2000-områder – en række nærmere bestemte naturtyper samt heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. (Kategori 1-natur)**
2. **Totaldepositionen på naturområder omfattet af lovens § 7, stk. 1, nr. 2 beliggende udenfor Natura 2000-områder – Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. (Kategori 2-natur)**
Merdepositionen af øvrige ammoniakfølsomme naturtyper efter konkret vurdering – øvrige heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (Kategori 3-natur)

Beskrivelse af natur

Kategori 1 natur:

Natura 2000-landområder

EU har udpeget terrestriske naturområder, som set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Såfremt marken er helt eller delvist beliggende indenfor habitatafgrænsningerne, skal ændringer i dyrknings- og gødningsintensiteten anmeldes til den kommune, hvori marken er beliggende.

Ovstrup Hede

Nærmeste EF-habitatområde er Ovstrup Hede med Røjen Bæk nr. 249. Ovstrup Hede ligger cirka 13,5 km nordøst for husdyrbruget. Ovstrup Hede, der ligger mellem Herning og Holstebro, er et 490 hektar fredet område med inlandsheide, nåletræsplantage, enge, overdrev og vandløb. Indlandshedens flora og fauna er sårbar. Ovstrup Hede er A-målsat i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte områder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne.

Ovstrup Hede er udpeget på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtyper	Nr.	naturtyper
3260	Vandløb med vandplanter	6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyng	7140	Hængesæk og andre kæringsamfund dannet flydende i vand
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)	7230	Rigkær
6230	Artsrige overdrev eller græssheder på mere eller mindre sur bund		

Endvidere er nedenstående arter også en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	arter	Nr.	arter
1037	Grøn kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)		

Grøn Kølleguldsmed er medtaget på Habitatsdirektivets bilag IV, og er udpeget som en af de arter, som Herning Kommune er særlig forpligtet til at passe på. Ifølge Den Danske Rødliste blev guldsmeden tidligere negativ påvirket af eutrofiering, udretning af vandløb og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse. Da tilstanden i vandløbene er i bedring, er det nu formentlig udelukkende hård vandløbsvedligeholdelse, som kan påvirke arten negativt. Baggrundsbelastningen for området ligger på 16,1 kg N/år. Naturtypen har en tålegrænse på 10-25 kg N/ha/år.

Herning Kommune vurderer, at ammoniakfordampning fra Elkjærvej 3 ikke vil påvirke habitatområdet væsentligt på grund af den lange afstand.

Øvrig natur:

Udvidelse af svineproduktion fra 156,37 til 292,53 DE vil medføre en meremission på maksimalt 1.569,65 kg N/år til en samlet emission fra anlægget på 3.598,25 kg N/år. Baggrundsbelastningen i området er fastsat til 16,4 kg N/ha (2011-værdier).

Følgende naturområder ligger indenfor 1000 meter fra anlægget:

Område	Natur	Kategori
1	C-målsat mose cirka 175 meter N for anlægget	3
2	C-målsat eng-/moseområde langs Mølsted Bæk cirka 260 meter SØ-S-SV for anlægget	3

3	C-målsat mose cirka 575 meter V for anlægget	3
4	C målsat eng cirka 770 meter V for anlægget	-

Der er foretaget depositionsberegning på følgende naturområde via det elektroniske ansøgningssystem.

Område nr.	Naturtype	Målsætning	Merbelastning (kg/ha)	Samlet N-deposition fra Elkjærvej 3
1	mose	C	1,6	3,3

Kategori 3- natur

Nærmeste kategori-3 natur er en mose cirka 175 m N for anlægget. Mosen er C-målsat. Da merbelastningen på mosen ligger over 1 kg er der foretaget en konkret vurdering af merbelastning af mosen.

1) Mosen blev besigtiget den 4. februar 2013. Her fremstod den med pilekrat omkring et søareal bestående af tagrør m.m. Der er ikke noget der indikerer naturtilstand over en C-målsætning.

2) Heden er ikke omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats.

3) Mosen virkede voldsomt tilgroet med pilekrat og tagrør. Tidspunktet taget i betragtning (4. februar 2013) virkede mosen meget artsfattig med udelukkende næringstolerante arter.

4) Inden for 1000 meter fra mosen ligger i yderligere fire husdyrproduktioner over 75 DE. Samlede N-belastning af mosen vurderes at stamme fra flere husdyrbrug samt markdrift på de omkringliggende arealer.

Herning Kommune vurderer, at en merbelastning på 1,6 kg N/ha ikke vil påvirke mosen væsentlig.

Vurdering

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af produktionen på Elkjærvej 3, 7480 Vildbjerg fra 156,37 til 292,53 DE ikke vil N-belaste den omkringliggende natur mere, end den kan tåle.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Af EF-habitatdirektivets¹¹ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter, observeret i Herning Kommune eller på lokaliteter i Midtjylland gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Damflagermus, vandflagermus og sydflagermus er observeret ved Gødstrup Sø. Desuden forekommer flere arter af flagermus i Midtjylland og kan derfor forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Flagermus raster, overvintrer og kan yngle i huller, sprækker eller under løstsiddende bark på gamle træer, i bygninger og lignende eller i huler. Damflagermus og vandflagermus jager over åbent vand ved søer og langs vandløb. Sydflagermus kan tillige jage over åbne hedestrækninger. Læhegn, bryn, bræmmer og diger

¹¹ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

fungerer som ledelinier fra rasteområdet til fourageringsområdet, og skal helst forblive intakte uden afbrydelser, for at fungere optimalt. Ud fra flagemusens levevis vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Birkemus er kendt fra Sønderjylland og Limfjordsområdet. Artens udbredelse i Limfjordsområdet er nordvest for Herning Kommune. Den eneste registrering i Herning Kommune er i 2001, hvor den blev fundet nær Gødstrup sø ved Tjørring. Om sommeren yngler og raster birkemusen i digeskel, lysåben, ældre skov med tæt urtevegetation, kratbevoksede moser, fugtige enge, udyrkede marker eller ekstensivt dyrkede marker. Birkemusen går i dvale fra oktober til maj i diger, på overdrevsskrænter, og på højtliggende hede- og plantageområder. Andre områder kan også fungere som vinteropholdssted, men pløjning og gravearbejde kan ødelægge reden, der befinder sig i 20 – 40 cm's dybde. Det vurderes, at den ansøgte udvidelse ikke indebærer opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer og dermed vil udvidelsen ikke have en negativ påvirkning på birkemusens levevis.

Odderen forekommer i store dele af Jylland og også i Herning Kommune. Odderen har gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Ud fra artens levevis i øvrigt vurderes det, at den ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Markfirben er udbredt over det meste af Danmark, men sjældent blandt andet i den vestlige del af Midtjylland. Egnede yngle- og rasteområder er eksempelvis heder, overdrev, klitter, solvendte skrænter langs veje, jernbaner og i grusgrave. I forbindelse med landbrug er stendiger, levende hegn og særligt stendynger med indsamlede marksten gode rasteområder. Det vurderes, at arten ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen.

Grøn mosaikguldsmed lever primært i Nordsjælland, men strejfer er registreret rundt om i landet. I Herning Kommune er arten observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg. I sin cyklus er arten afhængig af planten Kребseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb med kребseklo. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved kребseklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Hunnen lægger sine æg direkte i vandløbet. Larverne ligger nedgravet i bunden på en stenet, sandet strækning med minimal undervandsvegetation og kommer til tider op til overfladen og skjuler sig mellem sten og rødde fra udhængende brinker. Den færdige guldsmed udvikles på sten, tørlagte bredder og planter i vandkanten. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Storå. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylletanke/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Padder

Løgrø findes spredt ud over det meste af Danmark, og kan således forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Arten yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Strandtudsens naturlige udbredelse omfatter hele Danmark, men den forekommer især i store antal i Vestjylland. Indlands forekommer arten primært i grusgrave. Arten yngler oftest i lavvandede vandhuller, der tørrer ud hen på sommeren. Arten yngler tillige i næringsfattige søer.

Stor vandsalamander kan forekomme i det meste af landet, og dermed også i Herning Kommune. Arten yngler i klarvandede, lavvandede vandhuller med bundvegetation, de kan skjule sig i. Kvasbunker og stendynger med indsamlede marksten giver gode overvintringsmuligheder.

Spidssnudet frø findes i næsten hele Danmark. De største bestande forekommer blandt andet i Vestjylland, og arten findes sandsynligvis indenfor kommunegrænsen. Den kan være svær at skelne fra butsnudet frø, og derfor kan observationer af butsnudet frø indeholde forekomster af spidssnudet frø.

Herning Kommune har ingen aktuelle registreringer af habitatdirektivets bilag IV i umiddelbar nærhed af Elkjærvej 3 og vurderer derfor, at etablering af stald og dyrehold ikke vil påvirke Bilag IV-arter.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegnings fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil anlæggets beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegnings af kulturmiljø, fredninger mm., der er registreret i området.

Staldanlægget

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i tilknytning til:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsgdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabsområder
- Landskabelige interesseområder
- Geologiske interesseområder
- Fortidsminder eller

Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer, eller har fungeret, som hegn og har, eller har haft, til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, der både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

- Jf. Museumslovens § 29a må digerne ikke ændres eller fjernes uden kommunens tilladelse.

- Jf. museumslovens § 29f må der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

Øst for ejendommen ligger et beskyttet dige. Etablering af stalden og fodersiloen vil ikke påvirke diget, da stalden bygges vest for eksisterende stalde.

Herning Kommune vurderer, at udvidelse af dyreholdet og etablering af stald ikke vil påvirke ovennævnte kulturmiljøer, da stalde og gyllebeholdere ligger udenfor områderne.

Gennemgang af BAT for Elkjærvej 3, 7480 Vildbjerg

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for Elkjærvej 3, 7480 Vildbjerg blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning¹² version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

¹² <http://www2.mst.dk/wiki/husdyrvejledning.default.aspx>

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse af BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Uddannelse af personale

- At medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter

De ansatte efteruddannes og deltager i ERFA sammenhænge, der er relevante for netop deres arbejdsfunktion (BAT). Arbejdet i staldene udføres efter forskellige managementsystemer, hvor styring af de forskellige forhold (lys, varme, ventilation, næringsstoffer i foderet, sygdomsbehandling, vaccination mv.), der har indflydelse på grisenes trivsel, varetages.

Ressourceforbrug

- At der føres regnskab med vand- og energiforbrug, og at der føres journal over forbruget (gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn)

Ejendommens vandforbrug registreres via opgørelser fra vandværket og el fra forsyningselskabet.

Egenkontrol / dagligt tilsyn

- Der føres daglige tilsyn med mekanisk udstyr, såsom ventilationsanlæg, foderanlæg og vandingssystem som kontrolleres for evt. funktionssvigt.
- Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg, mm.
- At der hver måned føres logbog over gyllebeholdernes flydelag.
- At gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnets. Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR- registret.

Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, og derved årlige tilsyn med anlæggene og styringer.

Brankekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes, og energispild undgås. Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnets. Der er udarbejdet APV og der udarbejdes lovpligtige mark- og gødningsplan. Endvidere føres der logbog over gyllebeholdernes flydelag og alle gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol.

Uheld og driftsforstyrrelser

- At overpumpning af gylle overvåges.
- Vaskeplads / Vask af maskiner sker på vaskeplads med opsamling til gyllebeholder.
- Gylletankene har ikke påmonteret pumper, hvilket bevirker at utilsigtet start og deraf følgende gylleudslip undgås.

Ansøger gør som skrevet ovenfor og har udarbejdet en beredskabsplan. Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal gyllebeholdere der ligger tættere end 100 meter fra et vandløb have et alarmsystem til at registrere hvis gødningsmængden pludselig synker og dermed kan alarmere landmanden. Ingen af gyllebeholderne på Elkjærvej 3 ligger indenfor 100 meter til vandløb eller søer og de ligger begge udenfor risikoområde.

Al markdrift foregår fra Studsgårdvej 32. Derfor vaskes maskiner ikke på Elkjærvej 3. Der håndteres og opbevares heller ikke kemikalier eller smøre-/spildolie.

Affaldssortering

- Herning Kommune vurderer at registrering af affald og mængder er BAT. Derudover vil registreringen give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.
- Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gårdejer selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Affald m.m.				
Døde dyr	Dyreart		Type opbevaring	Maks. Mængde/år
	Slagtesvin	Smågrise	Indhegnede spalter Kølecontainer	2-3% 5%
Fast Affald Mængde, opbevaring og bortskaffelses metode i FØR og EFTER.	Art	Mængde FØR/EFTER	Opbevaring	
	Forbrændingseget (Vaskede kemikaliedunke, papirsække mm.)	-	Industricontainer bag maskinhus på Studsgårdvej 32	Marius Pedersen
	Ikke forbrændings-egnet (f.eks. jern)	-	På Studsgårdvej 32	Jernhandler
	Papir/pap	-	Industricontainer bag maskinhus på Studsgårdvej 32	Genbrugsplads
	Plast	-	Industricontainer bag maskinhus på Studsgårdvej 32	Genbrugsplads
	Heraf PVC	-	-	-
Olie, olie- og kemikalieaffald	Dieselolietank - Alder, type og størrelse på tank.		1800 l fyringsolietank (bygning 2).	
	Se derudover bilag 2.			
	Art affald	Mængde FØR/EFTER	Opbevaring/Placering	Bortskaffelses metode
	Spildolie (tromle, opsamling)	-	Industricontainer bag maskinhus på Studsgårdvej 32	Under Marius Pedersen
	Affald fra produktion af kemiske bekæmpelsesmidl.	-	-	-
	Affald fra veterinære lægemidler (tømte glas, kanyler)	-	I forrummet til stald på Studsgårdvej 32	Marius Pedersen

Det er fra ansøger oplyst, at alt affald på ejendommen medbringes til Studsgårdvej 32 og håndteres og afleveres herfra. Jern, spildolie mm afleveres til genbrug og kun ikke-genanvendeligt affald afleveres til forbrænding. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbruget med en synlig beredskabsplan vil være i stand til at undgå og/eller begrænse uheld på bedste vis. Samtidig vurderes det, at ansøger lever op til BAT vedrørende uddannelse af personale, ressourceforbrug, daglige tilsyn og registreringer. Herning Kommune vurderer at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Derfor stilles der vilkår om, at overpumpning skal ske under opsyn.

Herning Kommune vurderer tillige, at oplag af affald ikke medfører forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold. Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

BAT – Foder

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

- **Fasefodring**
 - At dyrene fodres med næringsstoftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode.
 - Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- **Reduceret råprotein (slagtesvin)**
- **Fytase**
- **Benzoesyre**

BAT på fosfor

BAT på fosfor beregnes ud fra de vejledende emissionsgrænseværdier udarbejdet af Miljøstyrelsen i 2010.

Ansøgers tiltag:

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med fodringskonsulent. Der opfølges dagligt på planerne ved hjælp af foderprogram, med henblik på at opnå den bedst mulige udnyttelse af foderet.
- Der anvendes type 2 foderkorrektion på slagtesvinene for både protein og fosfor. Foder anvendes *ikke* som virkemiddel til smågrisene.
- Alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger som skiftes gennem vækstperioden. Råvareprisen taget i betragtning vil det ikke være økonomisk rentabelt at undlade optimering og næringsstoftilpasning af foderblandingerne løbende gennem perioden!

Beregning af BAT-niveau:

Antal dyr/dyregruppe	Dyreenheder	Emissionsgrænseværdi Kg P/DE ab lager	Total Kg P for dyregruppen
5.500 smågrise	25,38	27,8	705,56
9.000 slagtesvin	267,14	20,5	5.476,37
Total BAT emissionsniveau for projektet			6.181,93
Projektets aktuelle fosforemission			6.174,46
BAT-niveauet er overholdt med			7,47

Ifølge Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier (Maj 2011) for konventionelle svinebrug skal det samlede P ab lager fra smågrise og slagtesvin for det ansøgte projekt være på maksimum 6.181,93 kg P. Af ansøgningen fremgår det, at der er en samlet fosforemission på maksimalt 6.179,69 kg P i ansøgt drift. BAT-niveauet for fosfor er dermed overholdt.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Både smågrise og slagtesvin fasefodres. Der tilsættes fytase til foderet i det omfang det er økonomisk rentabelt. Råvareprisen taget i betragtning vil det ikke være økonomisk rentabelt at undlade optimering og næringsstoftilpasning af foderblandingerne løbende gennem perioden.

Der anvendes type 2 foderkorrektion på slagtesvinene for fosfor. Foder anvendes *ikke* som virkemiddel til smågrisene.

Hvis scenarie 1 (drænet gulv) vælges, anvendes en type 2 foderkorrektio n for protein som virkemiddel til opnåelse af ammoniakreduktion fra anlægget.

Hvis scenarie 2 (delvis spaltegulv) vælges, anvendes gulvtypen delvis spaltegulv som virkemiddel, og at indføre foderrestriktioner på ammoniak på foderet til 9000 slagtesvin årligt for at reducere de manglende 53,19 kg N/år, vil ikke kunne holdes indenfor rammerne af 100 kr pr kg N. Der vil være 5.319 kr om året til dækning af omkostningerne til dyrere foder- og mineralblandinger, råvarer mv. da man så snart der ligger restriktioner på indholdet i foderet (her på protein) ikke længere kan optimeres udelukkende på pris. Ganske få ører merpris /FE betyder voldsomt meget i et system, hvor der anvendes mere end 2 millioner FE årligt.

Foderet opbevares i indendørs og udendørs fodersiloer.

Herning Kommune vurderer samlet, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Staldindretning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

BAT Staldsystem

- Ammoniakemissionen skal leve op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier

Ansøgt drift, Antal DE, ammoniakemission fra de forskellige dyretyper

Dyrekategori	Vægt	Korrektion	Antal dyr	Antal DE	kg N/år
Smågrise	7,2 – 30 kg	0,03905	5.500	25,38	214,8
Slagtesvin – eksisterende stalde	30 – 110 kg	0,3858	2.550	75,69	983,8
Slagtesvin – eksisterende stalde	30 – 110 kg	0,4287	2.550	75,69	1.093,2
Slagtesvin – ny stald	30 – 110 kg	0,3212	3.900	115,76	1.252,7
Sum					3.545

Den samlede NH₃ emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 3.542 kg. N/år og overholder derved Herning Kommunes BAT niveau på 3.545 kg. N/år.

De nyeste slagtesvinestalde er med drænet gulv. Den ældre stald er med delvis spaltegulv (25-49%), hvilket er BAT-teknologi for gulve i slagtesvinestalde med BAT-byggeblad 106.04-52. Toklimastalden til smågrise er jf. BAT-byggebladet to-klimastald med delvist spaltegulv (106.03-52).

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader, der er nemme at rengøre.

Gyllen udsluses hyppigt.

Gødningsoverfladen afkøles, da der etableres gyllekøling jf. teknologibeskrivelsen af 23.5.2011 "Køling af gylle i slagtesvinestalde" i den nye slagtesvinestald, og varmen derfra anvendes til opvarmning.

Hvis scenarie 1 vælges, etableres der drænet gulv i den nye slagtesvinestald. Det er det mest foretrukne gulv til slagtesvin, da det er lettest at renholde.

Hvis scenarie 2 vælges, anvendes gulvtypen delvis spaltegulv som virkemiddel. Dette gulv er beskrevet i det gamle Bat-byggeblad "Slagtesvin: delvist spaltegulv med 1/3 spaltegulvsareal (106.04-52)", som ikke bliver revurderet.

Da et fuldspaltet gulv jf. Bred-dokumentet fra 2003 er at betragte som BAT vil begge de 2 ovennævnte gulvtypen til fulde opfylde Bat-kravet om anvendelse af teknologi med lavere NH₃-fordampning.

Der overbruses i alle stalde. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre. Overbrusningen/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin.

Det eksisterende staldanlæg er bygget i 2001 og indeholder smågrisestald og slagtesvinestald. Evt renovering af eksisterende stalde (der kun er 12 år gamle) vil blive vurderet igen ved første revurdering.

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende og nye byggeri.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- Krav om etablering af særskilt vandmåler til registrering af det samlede vandforbrug til drikkevand, rengøring og vandspild.
- At der udføres aflæsninger og registrering i journal af vandforbruget¹³. Vandforbruget skal aflæses en gang årligt og noteres i en journal. Journaler skal gemmes til næste samlede tilsyn efter afslutning.
- At der anvendes koldt vand til vask.
- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild.

Ansøger er tilsluttet alment vandværk, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en mindre andel af vandet til rengøring i stalderne.

Det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt vandforbrug	Nudrift m ³	Ansøgt m ³
Drikkevand	2.986 m ³	4.775 m ³
Drikkevandsspild	465 m ³	758 m ³
Vaskevand	238 m ³	335 m ³
Samlet	3.689 m ³	5.868 m ³

Vandbesparende foranstaltninger

- Vandrør, drikkekar mv. kontrolleres daglig for utætheder og korrekt funktion
- Utætheder og fejlfunktioner repareres hurtigt

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager. Vedrørende anvendelse af drikkevandsystemer (vandnipler (i trug eller kop), vandtrug og bidenipler noteres det i BREF, at der er såvel fordele som ulemper ved alle systemer, samt at der ikke var tilstrækkelig data til at nå en BATkonklusion. Alle drikkenipler er placeret over foderkrybben således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås. Lovpligtig overbrusning til slagtesvinene er tidsstyret, for at mindske spild.

¹³ Det er Herning Kommunes holdning, at rent drikkevand er en værdifuld ressource, som der skal værnes om. Der stilles vilkår om, at der monteres vandur/vandmålere på ejendommen, således at alt vandforbrug i produktionen kan registreres. Der skal føres journal over ejendommens vandforbrug.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer.
- At der anvendes lavenergilystofrør / sparepærer i staldbygningerne og andre steder.
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov.
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor.
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvindning mm.
- At der sker en kvartalsvis aflæsning af energiforbruget, og resultaterne gemmes i perioden mellem 2 samlede miljøtilsyn.
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige.
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan ansøger hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnå besparelser op mod 5-10 % af årsforbruget. Udover ovennævnte anbefaler Herning Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på husdyrbruget. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Årligt energiforbrug	Nudrift	Ansøgt
El	72.642 kWh	121.309 kWh
Varme	37.750 kWh svarende til 4.719 l olie	47.500 kWh forventes at leveres af gyllekølingen

Energibesparende foranstaltninger

- Varmegenindvindning fra gyllekølingsanlæg til opvarmning af stald
- Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringsystemet. Der er lys i staldene, når grisene fodres
- I forbindelse med vask af staldene vaskes ventilatorerne i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge energiforbruget
- Al ventilation er styret af et temperatur- og fugtighedsreguleret system, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget
- Der er multistep ventilation i de nye stalde.

Herning Kommune vurderer, at energiforbruget på ejendommen stiger primært på grund af udvidelse af dyreholdet. Der er taget det nødvendige hensyn til reduktion af vand og energi på ejendommen.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i beholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe.
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder).
- At gyllen opbevares i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- At beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- At lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år.
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen.
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.

- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholdere.
- At gyllen suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- Biogasbehandlet gylle.

Der er flydelag af halm på beholderne, så lugt og ammoniakfordampning begrænses. Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog. Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og dens vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lagrene tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn. Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er på 10,5 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af gylle jævnfør de nævnte tiltag på ejendommen. Endvidere er opbevaringskapaciteten overholdt, hvilket også er BAT. Samlet overholder ansøger BAT ved opbevaring af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi på ejendommen Elkjærvej 3, 7480 Vibbjerg er beregnet til 3.545 kg N/år og 6182 kg P ab lager. Den reelle ammoniakemission på ejendommen er 3.542 kg N/år og 6.174 kg P ab lager i ansøgt drift. Dermed overholder be- driften det beregnede BAT-niveau.

Gylleseparation

- Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal til produktionen. Da det hidtil har vist sig muligt at afsætte gylle i området fravælges denne løsning.

Overdækning af gyllebeholdere

- Da den ekstra gylle transporteres til biogasanlæg vil sparede omkostninger til udkørsel af vand og til indkøb af kunstgødning pga. mere N i gyllen, i dette tilfælde ikke tilfalde ansøger. Det vurderes derfor ikke som en realistisk mulighed.

Gylleforsuring

Indenfor slagtesvinebrug har svovlsyrebehandling af gylle betegnelsen BAT jf. BAT-blad SI.St.01:v1.05-09.

Et gylleforsuringsanlæg har en anlægsomkostning på ca. 1.000.000 kr, og en levetid på ca. 10 år. Der er ikke erfaringer eller data fra praksis, som understøtter dette, så vurderingen er foretaget ud fra et aggressivt miljø (syre). Forsuringsanlægget kan medføre lugtgener (svovlbrinter). Der regnes med driftsomkostninger i størrelsesordenen 100.000 kr til svovlsyre/år og 15-20.000 i elomkostninger årligt. Tal fra praksis tyder dog på, at netop syreomkostningen nærmere er dobbelt så stor som antaget i teknologibeskrivelsen, og VSP har ydermere i forbindelse med høringen af samme påpeget, at anlægget ikke er driftssikkert.

Ålborg Portland har lavet forsøg med svovlsyre og betonkvalitet, og har man stalde fra omkring år 2000 og tidligere garanterer de ikke at betonen holder. Man kendte for lidt til betonkvaliteten på det tidspunkt og havde ikke i tankerne, at det skulle holde til svovlsyre. Da de eksisterende stalde er fra 2001 (stald 3 er opført tidligere men sidst renoveret i 2001) skønnes det ikke at være en løsning at etablere gylleforsuring på denne ejendom.

Da udvidelsen derudover bygger på gylleaftalearealer kommer fortjenesten i form af mere kvælstof i gyllen ikke den pågældende landmand til gode, og prisen pr. kg reduceret N vil være betydelig højere. En væsentlig del af gyllen afsættes til biogasanlæg, der ikke ønsker at modtage forsuret gylle pga det høje svovlindhold i gyllen, som ødelægger gasmotoren i biogasanlægget.

Disse ting tilsammen medfører at der ikke er tale om proportionalitet ved indførelse af denne teknologi på ejendommen, og teknologien kan derfor ikke betegnes som BAT på denne ejendom.

Biologisk luftvasker

- Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.

Kemisk luftvasker

- Reducerer ammoniakfordampningen fra staldene. For at opnå den fulde udnyttelse af luftvaskerne skal der sendes betydelige mængder luft gennem. Det betyder for det konkrete projekt at man skulle samle afkast fra flere sektioner for at få den fulde udnyttelse af renseren. En sådan samling af afkast kan rent teknisk være vanskeligt, når man arbejder med mange mindre sektioner, der hver for sig har et meget lavt luftskiftebehov. Luftvaskeren er valgt fra af tekniske årsager og derfor ikke vurderet rent økonomisk.

Benzoesyre

- Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin. Med forventet prissætning af Benzoesyre i 2013 vil omkostningen udgøre ca. 20 kr./slagtesvin. Med nutidens DB i slagtesvineproduktionen er tilsætning af Benzoesyre ikke økonomisk relevant. Benzoesyretilsætningen vurderes til det konkrete projekt at have for lille effekt set i forhold til udgifterne der er forbundet med tilsætningen!

Ændring af ventilationsafkast

- Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtdbredelsen omkring anlægget. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.

Staldsystem

- Der etableres drænet gulv eller delvis spaltegulv med 25 – 49 % fast gulv i den nye stald af hensyn til management og god hygiejne i staldene. Det fungerer ikke med fast gulv i stierne, da grisene vender om sommeren og søler på det faste gulv. Andre virkemidler er derfor anvendt til reduktion af ammoniak.

Samlet vurdering:

Herning Kommune vurderer, at Bjarne Rohde har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor er overholdt. For at opnå dette er der i denne godkendelse gjort en særlig indsats for BAT på staldindretning og foderkorrektio n (type 2), da ansøger har valgt at etablere gyllekøling og anvende reduceret råprotein og reduceret fosfor i foderet. Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

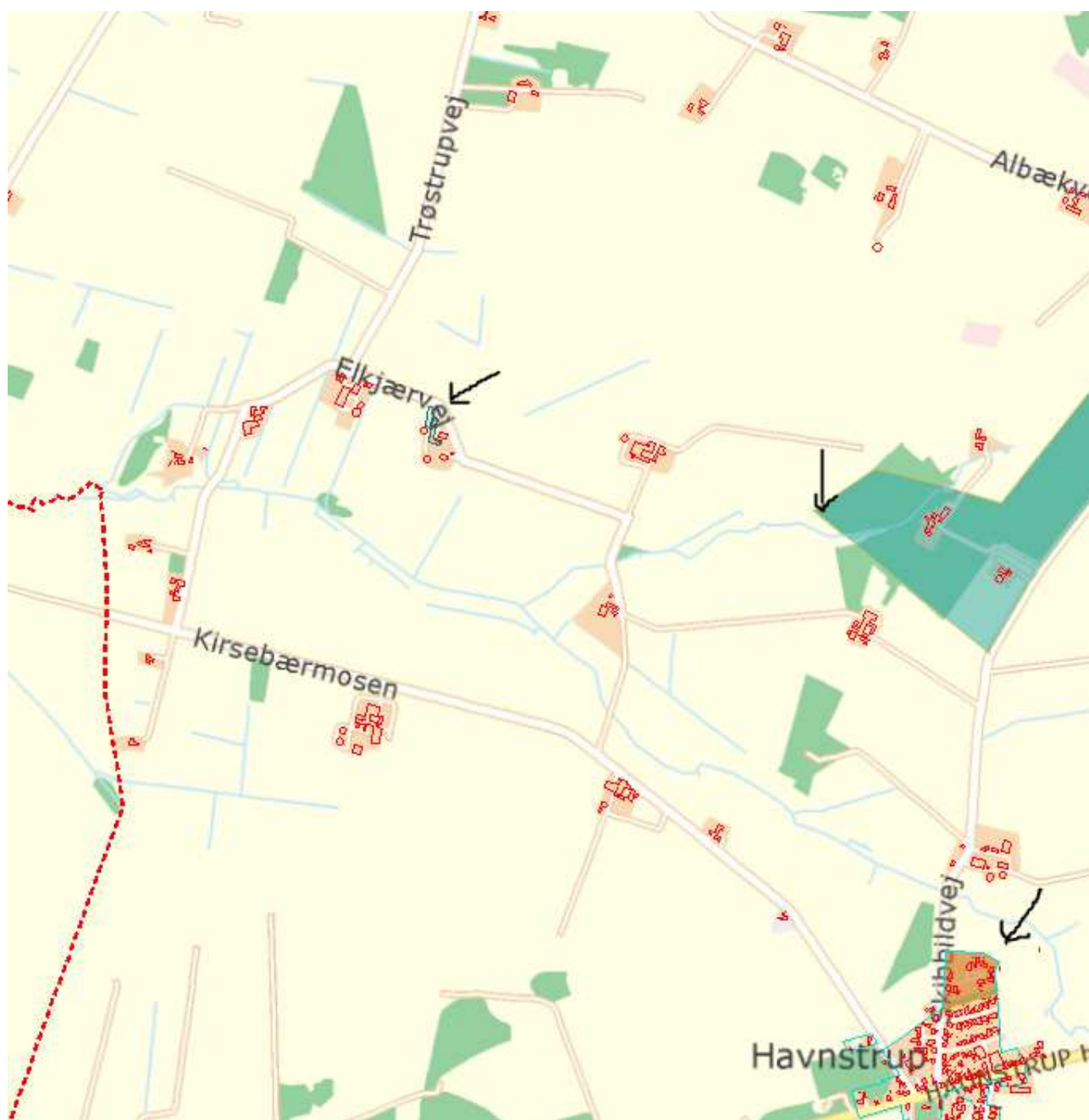
Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over området zonestatus

Bilag 2: Oversigt over ejendommen

Bilag 3: Konsulenterklæring - Opbevaringskapacitet

Bilag 1

Bilag 2

- Signaturforklaring:
- = Dieseltank
 - = Hovedhane til vand
 - = El-tavle
 - = Brandslukkere
 - = Mark boring
 - = Belysning
 - = Afhentningsplads for DAKA

Bygning	Type	Byggeår / Renoveringsår	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og farve på facade	Bygningernes fremtidige anvendelse
1	Stuehus						Stuehus
2	Slagtesvinestald	2001	428	8 m	20-25 grader	Røde teglsten, cementsten (tag)	Maskinhus
3	Klimastald / slagtesvindstald	2001	920	8 m	20-25 grader	Røde teglsten, cementsten (tag)	Værksted / lager
4	Maskinhus	1974	370		20-25 grader	Røde teglsten, cementsten (tag)	Halmopbevaring og maskinhus
5	Ny slagtesvinestald		1000 m ²	8 m	20-25 grader	Røde teglsten, cementsten (tag)	Foderlade
6	Gylletank	1992	1200 m ³			Betonelementer (Perstrup)	Gylletank
7	Gylletank	2001	1219 m ³			Betonelementer (Perstrup)	Gylletank

Bilag 3

Beregning af gylleopbevaringskapacitet "Elkjærvej 3, 7480 Vildbjerg"

Gylle produceret på ejendommen	5041 m ³
Vand tilledt fra befæstede arealer	0 m ³
Vand tilledt fra vask af maskiner	0 m ³
Vand tilledt fra andet	0 m ³
I alt vand og gylle i gyllebeholdere	5041 m³

Behov for opbevaring ved krav til:

7 mdr opbevaringskapacitet	2941 m ³
9 mdr opbevaringskapacitet	3781 m ³

Gyllebeholdere

Adresse	Nudrift		Ansøgt	
	kapacitet	% i tanken	kapacitet	% i tanken
Elkjærvej 3, 7480 Vildbjerg	1200 m ³	27	1200 m ³	27
Elkjærvej 3, 7480 Vildbjerg	1219 m ³	28	1219 m ³	28
Albækvej 20, 7480 Vildbjerg	2000 m ³	45	2000 m ³	45
Adresse aftaletank	0 m ³	0	0 m ³	0
Gyllekanaler	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
Opbevaringskapacitet i alt	4419 m³	100	4419 m³	100

Opbevaringskapacitet i måneder **10,5**

Gyllekanaler medregnet i opbevaringskapacitet

ja	nej
	x

Udfyldt af

Miljøkonsulent Helle Borum

Dato

7. marts 2013

Heden & Fjorden